

بِرْ وَهْ

سیاسیاتدن ماعدا هر مسئله‌دن بحث ایدر

جزء ۳ | صاحب امتیازی : محمد رمنی | جلد ۱

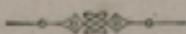
افضل شعرای عصردن مشیر حکمت‌سیر دولتلو
اشرف پاشا حضرت‌لرینک لطفاً بر قنر حقنده شایان بیور.
دقلىری توجهات عرفان‌ناهیلرینک برنونه عال‌العالی اولنق
اوزره اهدا بیوریلان بر اثر حکمت‌دارلریدر :

غزل

دکل راز دلی اضمار دست اختیار مده
که رنک عشق ظاهر در عذار اضطرار مده

ایدرسم ترک جان ای سرو قد سودای زلفکله
قیام حشره‌دک سنبل بیتر خاک منزار مده

غز الان ختن رخت و رکابم ایلر استقبال
 برابر او لسه اول آهو خرامم ره گذار مده
 شر ریاش محبت اول سم بر قیس لا قیدم
 که وحشیلر طو ترلر اشیان صف صف کنار مده
 هوای ارزوی خالک عنبر فام ایله اشرف
 اسیر او لش دل بیخاره چین زلف یار مده
 بکا سرمایه عهد نخستین حب حیدر در
 نوله کوهر فروش نعی اول سم جمله کار مده

بر مکتوب

ساقزدن فی ۲۰ اگستوس سنہ ۲۹۷

عنیز برادرم !
 ساقزده یته زلزله اول دیغئی غزنیه لردہ کور مشکزدر .
 والدہ من خاتم الیه اندیشه یه دوشخشدیر . کن دیسنہ تسلی
 ویر .

آطه‌نک ترزلانه دائز ایشکده او له جغکز مبالغه‌لره
اینانیک. فقط بوراده هیچ ده حرکت ارض و قوع بولیور
صانیک.

زلزله سز یکرمی درت ساعت چمیور. «وقال الانسان
مالها» مضخون مقدسی هر کون تحقق ایدیور. بایرامک
اینخجی کیجه‌سی شدتی بر صاللانش حس اولندی. زیر
زمیندن بر طاقم صدارده ایشیدلدي. بن یرک آلتی اوقدر
دو شونم اما اوستی فنا کوریسیورم.

دیدیکم حرکت تأثیریله بن او طور دیغ او طده
ماصه‌نک او زرنده یانقه‌ده اولان شعـدان دوریلدی.
کتابلر بر بری او زرندن قایوب ماصه‌نک اوسته یا یلدی.
حاصلی او طه واردى کلدی. نصل؟ ایچه برشدت دکلی؟
قصبه ایچنده او لجه زده لغش اولان بعض ابئه ییقلدی.
براکی حیوان تلف اولدی ایسه‌ده انساچه ضایعات اولمدی.
فقط خلق فریاد ایده رک ساحله واقع قیچیج میدانه
دو کلدی.

پاشا افدمز (*) مسلم اولان حیت رحیمانه‌سی اقتضا.

(*) بر لین سفیری سعید پاشا.

سنجه کیچه ساعتارجه مملکتی طولاشوب اهالی یی آووئیله
چالشدى.

صکره اوشدت قالمدی. شمدى زلزله او لیور سهده
خفیف خفیف او لیور. ان شاء الله بتون بتون کسیلیر.
او طور دیغمز دائمه یانغى اخشاب باراقه او لیدیغىدن نه قدر
صالالانسە يقلىز. معلوم دركە حرکت ارض كاركىر اينىيە
چابىك ييقار. اخشاب بىنالرى، خصوصىلە بزم اقامىڭا همز
كېيىر دىن يايپە شىلرى كھوا ره وار صالحار كېر. بىز ايسە
بويلە بىك پاتىردى كورمىش كېيرمىش ارنىر دن بولندىغمز
جهتىلە هىچ آدرمىز.

بو افادادىن مقصدم «شىدىكىش سزك بورا يە كىڭىز
اويمىيە جق.» دىكىدر. او را ده او طورك. راحتىكزە باقك.
بويلە بىزىرە كلاوب ده نە يايپە جقسىز؟ او طورە جق او يوق.
كىرە جك ير يوق. قۇنىشە جق آدم يوق.

مشهور «او ميروس» كە فيض روحانىسى آنارندىمىدر
نەدر بورا ده طبىعىم متصل شعر سوئىلەك اىستىور. فقط
موقعك مقتضاسى او له رق آوازە لم سرور انكىز دككىز
حزن آميىز دوشىйور.

«ويرانىدە بايقۇش او تر كېيىر سوئانوب طورمە!»

دیمه . بر نخوست آباد ایچنہ آتلدمـه دولت جاوید دینکه
 سزا اولان مسعودیت فکریه مدن تحریرد ایدلدم .
 بوکره یازدیغ « فریاد » عنوانی منظومه‌ی کوندریسورم .
 بونی ترجمان حقیقته ویروب ویرمامک رائیکه وابسته‌در .
 نشری جهتی نخون ترجیح ایتمدیکمی صورارسـه ک شو
 جوابی ویریم :

بر پاره‌یه صدهزار فریاد !

معلم ناجی

قطعه

هرهانکی شیئه ایتسه توجه جهانیان
 یوماً فیوماً آنده ترقی فزون اولور

بی اریاب هرنهن اعراض ایدرسه خاق
 آز بر زمان ایچنده تدنی نمون اولور

معلم ناجی

شاعر آتشزبان ویسی پاشازاده علی روحی بک افندینک
برغزل آتشزبانانه لریدر :

کتیردی نکهت زلفن صبا مبارک باد
مشام جانمه ویردی صفا مبارک باد

هوای عشق ایله بولدم کمال رتبه قیض
کمال فیض مبارک هوا مبارک باد

سنی لطافته غرق ایتدی نوبهار ینه
نهال قدکه سبزین قبا مبارک باد

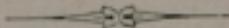
کورندی اول مه نوکیتدی روز روزه غم
صبح عید صفادار دلا مبارک باد

قلرو سخن او ماشدی (روحیا) محلول
بوکره اولدی مفوض سکا مبارک باد

«غزل»

جام عشقی دمدم نوش ایلرم
 مطرب خوش لمحه‌ی کوش ایلرم
 خامهٔ مجذ دمله شبهمنز
 بن اوی الابای بیهوش ایلرم
 مست بی پروايم ای ارباب دل
 تابش صهبا ایله جوش ایلرم
 نعره‌لر آندیجه شوقدن؛ باقث
 هر خراباتی بی مدھوش ایلرم
 بن دو شنم کار و بار عالمی
 دهری چاقدیجه فراموش ایلرم

برق

ماهیت عمر انسانی

— ما بعد —

بر کره کائناته عطف نکاه اولنسون انظار تماشایه

چارپان کرک انسان و کرک حیوان بزر وظیفه موقوته ایله
مکلف اولدقلری کوریلور .

وبونکله برایر شو حالات امعان بصیرت و عبرتله میزان
محاکمه یه آلنجه جمله‌سی فانی اولدینی و ایچنده بولنوب ترق ایتمک
سوداسیله اولدق واسطه‌لرینه مراجعت ایتمکده بولندیغمز
دوران سراپا مخت و آلامدن عبارت بولنديغی تحقق
ایدر . معالمدرکه نقدر لذید و طاقلو اطعمه اکل ایدله
لذقی یالکز دماغده محسوس و دیاغی پکر چمز اولدت
زادل اولوب آنی هضم ایتمک ایچون معده دوچار تعب
واضطراب اویور . بناءعلیه هر درلو اشیادن حس
ایدیلان لذتلر مساوی اولوب کرک ماؤکولات و کرک
مشروبات و کرک وصول کام و مراد قضیه‌لری اولسون
هیست لذقی او آنده حس اولنوب درحال زادل اولوب
کیدیور .

حتی یوز بیکلرجه اردوسنه قوماندا ایدن جنمکان
حضرت فانع کبی بر قهرمان قارشو سنه بولنان دشمن
دینه قارشو جنک ایدرک بر طرفدن سل سیف ایتمش
قیچی النده پارل پارل برق آستانی کبی پازلامقده و بر
طرفدن اوریزه (انفحنا) سوره جلیله‌سی رایت فرقه

سعیده عثمانیانی ید اقتدارنده طوتقده اولدینی حالده
 عساکر اسلامیه بی تشجیع و اداره ایدن والله الله تکیر
 کیریله دشمن او زرینه یورویوب تارومار ایدرک مظفریت
 پیراقلرینی اوستريا الکاسنده رکز و کشاد ایدن خاقان
 مغفور کبی بر مرد جهانگیرک بویله شانلی بر مظفریت
 و موفقیتندن حاصل ایلدیکی لذتی انسانه حیاه
 جاودانی بخش ایدرجه سنه ملیح اولوب بولذتک همیشه
 دوامی مرأت خیالی جلوه کاه ایلوسده ذکر اولنان شکر
 لذت دوام ایتیوب زائل اولور .

ما کولاتدن حس ایدیلان لذت ایله بوبولده طویلان
 لذت میاننده کی فرق شویله درکه انسان اک زیاده سودیکی
 یمکدن ایسه حس ایتدیکی لذت دماغدن اشاغی اینرکن
 یوق اولور .

هر نقدر شانلی بر مظفریتندن حس ایدیلان لذت دخی
 زائل اولور سده نامی دائمآ باقی قالیر و انسان انکله مفترخر
 اولور . ورقلردن تاریخله یازیلیر . قومی آرہسنده تقدیس
 ایدیلور . حرمت و رحمته یاد قلتور . کویا که او اسد معظم
 ترک دغدغه حیات ایتماش ظن اولنور .

کرچه بوبابده کی مناقشات ادبیه خیاوجه قیل وقال

تكونه باعث اوله رق ايکي رأي انتاج ايمشده الا زياده
 شيان اهیت واعتبار اولان شى لذتك زائل اولمى ونامك
 الى الابد باق قالميدر .

لذق دائدر ديه قبول ايدنلرک ايشه فکر لرينه بالطبع
 مشاركت ايده ميه حكمز دركاردر .

مليونلره مالك اولان ارباب ثروتك دائما متلذذ
 اولمى ايجاب ايدر ايشه ده حيفا كه نفس الامر ده او يله
 دكادر .

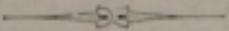
برشيدن لذت بولق ايچون مشغول حسابي اولدينى
 آتونلردن اون بيك دانه سنى خرج ايدو ب مرافق ومذاقى
 اجرا ايتدىكى آنده متلذذ اوله بيلوب عقينى ده اوللذى دن
 محروم اولور .

ايشه لذتك فانى ومحن ومشاقى باق اولمى او زون
 او زادى يه بريولدە جانطه آرقە سندە تېنك اموزى ندە كىدىن
 و بر لحظە آرام و توقف ايده مىوب آلا بىلدىكىنه يورۇين
 و بو حال ايله تصادف اولنوبىدە لطافت و انتقامى ادراك
 بىشى دوچار وله و حيرت ايدين روپھلر ، كوشكلر ،
 سرايلر ، براق چشمەلر ويولك هر ايکي كچە سندە افالا كە
 بوي آتش اشجار صفاتشار و روايج كونا كونه نشر ايدين

ازهار و چنزار کی کوکللری لبریز اشواق و مسار ایدن
 تماشای پرصفادن کسب محظوظیت ایده میه رک وبالعکس
 صدای بالری اخبا ریاس والم ایمکدن وارسته اوله میان
 عسکرلرک عدم تو قلرندن ناشی مضطرب اولملرینه تشیه
 ایدلشدر .

خ. کمال

(مابعدی وار)

غزل

جانان ینه یان باقدی رقیان آردسندن
 کیم کچدی عجب ؟ جان ایله جانان آردسندن

بلم ینه سودایه می دوشدی ؟ دل شیدا !
 بر آه چیقار سینه ایله جان آردسندن

حسنک کی عشقم ده جهان سوز . ینار سین !
 کچمه بوایکی آتش سوزان آرد سندن

دیوانی سیر ایلر ایدک طوپله یه بیلسهم:
 اوراق پریشانی دیوان آره سندن
 جمعیت خاطرله اولور جمع ایده تلک :
 اشعاری ده اوراق پریشان آره سندن
 الای بکی زاده
 ناجی

بر مقالهٔ تصریع غمادر

ای صاحب قدرت وعدالت، ای حقیقت محض اولان
 مکون کائنات ! نام عظمت دنارینه قسم ایدرمکه صدمات
 متواالیه شئوناته تصادف ایدو بده پدر و مادرندن بالای
 فرقت و هجره کرفتار اولیش یتیمان کی مخزون اولان قلب محظی
 آبادتأثره کیدوب طوریسیور ! یارب ! کوکلی شادان ایله که آثار
 قدرتک بوجهله وجود عبودی تقدمه جلوه نما اواسون . . .
 ای طیعتک آمری فیاض مدبر ! تنها قالدیچه شئونات
 عالمه، چشم عبرتله باقیورم ! هرجستک هر ماده نک، هر

جزء فردک حرکات و سکنات نسبه لریته دقت ایدیور مده
 محرك و صانع اعظم اولدیغه حکم ویریورم!!.. الهی! سن
 فاطر و خالق سک عظمت و شانک فضای نامتناهی بی طو.
 لدیرمش اولدیغی حالده، بر قدرت مطلعه محیره العقول سک که
 هر صنعت هر فعلک بر آنده بر لحظه ده تا کدنمای بروز
 او لیور! ای قوانک ظهورینه بادی اولان خلاق کریم!
 سن عالم سک بر حالده که علتك مبدأ و انتهای یوق!
 آلهی! سن موحد عوالم سک بر حالده که جمله سی تو ابیله
 برابر وضع بیور دیغ ک جاذبه و دافعه قانون لرینه تبعیته
 اوامر سبحانیه که کردان داده اتفیاد ایمکده و دریای بی پایان
 اثیریه ده سبح ایشکده درلر. ای بانی! اعظم! سن عادات
 قبیحه و اخلاق کریه و ذمیه بی (ثلاثة الاثناف) قیلدک بر
 حالده که اکا تقرب ایدن شریر و منفور و اندن مجانب
 ایلیان عنزیز و موقور در.

(ما بعدی وار)

ابوالغريب وجدانی

برادر من شاعر مشهور خرپوطلی خیری افديينك
برغزل عاليريدر :

کوکلم نه حالی وارايسه جانانه کوستره
يلنفر طيبي خسته سی حالانه کوستره

آينه در طبایع انسانه جام می
چوق واقعاتی علم میخانه کوستره

مجnoon خرد نما او له رق جلب نفع اي در
عاقله وار که کندیخی دیوانه کوستره

کورمه حقیر کيمسه نی کنه لباس ايله
کنجنه نك ده ظاهري ويرانه کوستره

مرآتدر بدايع نظمه طيعتم
هپ ساخته بويله بليغانه کوستره
خرپوطلی خيری

فنون

{ دماغ و فعالیت دماغ }

تعییر آخر له

بین و ملکه عقلیه

— ما بعد —

مشاهيردن «والانن» فن حیات حقنده کي در سلريينك
برنده «ملکات عقلیه نك درجه مكمليتی الیاف عصیه نك
يالکر کمپتیله او لمیوب بلکه الیاف مذکوره نك کیفیتی و بناه
عليه هر بر عن اصر رده کي قوانک شدئ و فعالیت متقابله سیله
و اقدر» دیشدرو.

مؤلفک بو سوزلری «برق» ک ایکنجی نسخه سنده کي
(ملکه عقلیه نك درجه مکنیتی تعیین ایچون بینک يالکر حجم
وقاتی نظر مطالعه يه آلمق کاف او له میه جغی و دعوای
حقيله اثبات ایتمک ایچون مذکور بینک عضويتی یعنی
شکلاني، بنيه سی او زرنده بولنان قیور یقلرک صورت آشکلاني
و ترکیب کیمیویسی دخی نظر اعتباردن آیرمامق فن حاضرک

اینجابات‌دن اولدیغی . . . .) وادیسنده‌کی افکاری تأیید و تصدیقه کفايت ایده‌جک درجه‌ددر .

اوله بیلور که ینک بر طرف‌نده‌کی غلط طبیعی ظاهری او ینک دیگر بر طرف‌نده‌کی اقسامک فرط نما ایتش اولسیله معادله و موازنه ایتش بولنور .

فقط بوراسی هنوز فرضیات‌دن عبارت اولوب یوقسه حقیقتده بوماده الحالة‌هذه تقرر و تین ایتش مواد مثبته‌دن معدود دکلدر .

مع هذا بوندن اولکی مقاله‌ده اسی کچن « یابرا » مختلف حیوانلرک دماغ‌نده‌کی ترکیب کیمی‌یی تحلیل تطبیق اعنه سیله تحری یه قالقشش و بر حیوانک ساسمه حیوانانده احراز ایتش اولدیغی موقع طبیعی نقدر عالی ایسه او حیوانک دماغ‌نده‌کی یاغلک و بناء علیه یاغ ایله بر لشعش بولنان فوسفورک مقداری او نسبته چوچ و بونک عکسی اولانلرده یعنی ساسمه نک درجه سفلانه و ارلدیچه یاغ ایله فوسفورک مقداری آز اولدیغی تتجه‌منه واصل اولشدرکه بوقدر سوزی فنا سوئلک لازم کلورسه کندی باشه شو یولده بر قانون ظهور ایدر : هرقنی بر حیوانک دماغ‌نده‌کی شحمک و او شحم ایله

مترج بولنان فوسفورک مقداری، مذکور حیوانک سلسله حیواناتده احراز ایتاش اولدینی موقع طبیعینک درجه سیاه میسو طاً متسابدر.

وینه ینک حاوی اولدینی فوسفورک مقدار و سطیسی شمده یه قدر ظن اولنانک پک زیاده فوقنده اولدینی واداره بدنده کی اعضادن فوسفوری اک زیاده حاوی اولان عضو یان اولوب حتی مذکور یندنه کی فوسفورک مقداری جوهر عضلیده کینک یعنی ات جو هرنده کینک تمامیه ضعفی بولندینی «بورسازالی» نام حکیمک تحریات جدیه آخره سندن مستبان اولمشدر.

رحم مادرده کی چو جقاله طفل نوزادک دماغ نده کی یاغک مقداری سن بلوغه واصل اولنلر گکه نسبة آز ایسه ده بوکا مقابل چو جغل یندنه کی صویک مقداری چو قدر.

طفل نوزادک ینتده کی یاغ رحم مادرده ککه نسبة چو ق و چو جغل سنی ترقی ایتدکجه یاغک ده ترايد ایتکده اولدینی کورملکده در.

آج برایلان حیوانلرک دماغلرندہ کی یاغک وزن و مقدارینه اصلا خلل کلمدیکی کورملشدرکه بوندنه و ظائف

دماغیه نک یولنده جریان ایمی ایچون هر حالده برمقدار
یاغه احتیاج مس ایتدیکی اکلاشمشدر.

آت، او کوز و بوا کامائل ینی پک ڪوچک اولان
حیوانلرده ینک کوچکلکی نسبتده زیاده یاغ بولنخشدکه
بوندنده کمیک کیفیتله معادله و موازنہ ایتدیکی تیجه سی
استخصال او لخشدر.

مع ماقیه ملکات عقلیه نک درجه سی دها حقیله تعین
وابات ایمیش اوله ینک ایچون بونلردن بشقه یعنی نسب
کیمیه دن ماعدا، علی الخصوص اشکال دماغیه نک
یکدیگرینه اولان نسبتلری پیش نظر اعتیابه المغلغمز
ایجاد ایدر.

فی الحقیقہ خیلی زماندرکه هر کس ڪوزنی ینک
سطخنده کی قیوریقلره دیکمش و مذکور قیوریقلره فعالیت
دماغ ییتندہ بر نسبت بولنوب بولنخیدیغی کشف ایده ینک
ایچون اصحاب فنون طرفدن دفعاتله او غراشلشدر.

ایشته بونسبتک وجودی اخیراً معلم «هوسک» ک
تحریاتیله صورت قطعیه ده اوله رق ظاهره چیقارلشدر.

«هوسک» ابات ایشلشدرکه بر حیوانک ییتندہ کی
قیوریقلر نقدر کیریتیلی چیقیتیلی اولورسہ و ینک

اوزرنده‌کی ایزلرک درینلکی نقدر زیاده بولنورسه و تغایه مشابه اثرلر و دالالانه‌لر نقدر چوق اولور و قیوریقلار قارشیقلی اولنر و غیرمنتظم بولنورسه یعنی تلافیف دماغیه نقدر اعوجاجات عرض ایدر و تملک عمقی و آثار اصبعیه ایله تفصیات و تشبعاتک مقداری نقدر زیاده اولور و عدم تناظر ایله عدم انتظام خصوصلری نادرجه ایلری وارمش بولنورسه حیوان مذکورک سلسنه‌دهکی موقعی او نسبتده ممتاز و قوای عقلیه‌جه دخی عین نسبتده امثالله فائق و سر افزادر.

حتی مشهور «بخودن» ک ییتسده‌کی قیوریقلرک درینلکی عادی ینلرک ضعی اولدینی و مذکور قیوریقلرک مقداریده ینه عادی ینلرگئندن قیاس قبول ایمیه جک درجه‌ده زیاده ایدوکی المانیا دوقتورلرندن موسیو «واگن» ک بو بایده‌کی اعلامیله یابستدر.

سلله حیواناتده ینک نشو و نماشه عائد و مناسب اولان قانون، بالخاصه انسانک نشو و نماشنده واقع وجاریدر.

ینک نشو و نمای تدریجی و مادیسیله ملکه عقلیه انسانیه تزايد و ترقه سنی ملابسہ سیله عضو مذکورک

شکلی تغیر ایتدجه ملکه؛ مذکوره تنافق ایدر.
انگلیز «په آقوق» که تحریات مهمهسته نظرآ انسان
یکرمی بش یاشنے واصل او لنجه یه قدر دماغنده کی تقلت علی.
الدوام و بر سرعت فوق العاده ایله تزايد ایلر؛ الی یاشنے
قدر عین تقلتده قالور؛ مؤخرآ تنافقه یوز طوتار.

و «سیس» که قولنه کوره او توز ویا قرق یاشنے قدر
کتلة تزايد ایتمکده اولان بین، حجمما حد کاله انجق قرق
ایله الی یاشلری آره سنده واصل اولور.

اختیارلرک بینی خور حاله کاله رک یعنی بسلنه میه رک
برشور؛ واوجه بربی او زرنده تمامآ و بلا فاصله والمسافه
موضوع بولسان قیوریقلرک آره لرنده بر طاقم بو شلقلر
حصوه کلور.

او صرده جوهر دماغك آیرلسی و سوکلی صعو.
بتلشور؛ رنکی دها زیاده قویولا شور؛ علی العاده وارد
اولقده اولان قانک مقداری آزالور؛ او زرنده کی ایزلر
طارلا شور؛ و اختیار بیتنک ترکیب کیمیوسی چو جفکنکه
یاقلا شور.

ایشته قدمای بونکته لره اطلاع حاصل ایمکلاری حالده
ایله یالکز آثاری نظر اعتایه آله رق «اختیارلر تکرار

چو جق اولورل «کلام کارینی اصدار ایتشلردر .
 دهای خارقهنه عالی مفتون قیلان و علوم طبیعیه ده
 اک بیوک واک مهم کشیاته دسترس اولان حکیم بی عدیل
 «نویتون» هنکام شیخوختده زمانشک اک معند متعصبلرینه
 بیله مسابقت خوان اولور جمهنه اعزه ایله اشتغاله باشلا .
 مشدرکه بحوال انکلیز حکینک شبابتده کی افکاریله شیخو
 ختدکی افکاری آرد سندکی مباینت و تضادی اعلان و بناه
 علیه انسان اختیار لغه نقرب ایتدکه بتون بتون بشقه لاشد .
 یعنک حکمتی بیان و افهام ایده جک در جده ددر .

شدمی به قدر کشیده سلاک سطور اولان تجارت مقتنه
 مختلفه و وقایع متوعه مثبته عادتا فارئین حضراتی
 بیقدیره حق درجه ده متعدد و همان تاریخ و قایع طبیعیه
 اطلاقه سزا کپی کورینورلر ایسه ده «توتل» ک «بزه و قایع
 مثبته لازم» وینه مومنی الیک «انجق بینک اعانه سیله در که
 ماده دن معنایه واصل اولنه بیلور» زمینت ده کی سورز لری
 در خاطر اولورسه بو بایده و قایع مسروده و مسطوره نک
 الزمیتی تسلیم اولنور .

هله بین حق نده ماده معلومات تامه کسب ایتدکدن
 صکره علم منافع الروح و الاعضانک اک نازک فقط مسی

دیمک اولان ملکه عقلیه نک برد رجه به قدر دها سهو لته
است فهم و است حباب ایدیله بیله جگی شهر سر اول دیغ نده
آرتق بزجه عاجزانه قناعت حاصل او باشد ر .

ظن ایدر ز که بولیله لکله قورمش اولدیغمز «پوزیتیویزم» (*)
ملکی دائمه سی ایچنده طولا شش و واصل اولمک استدیغمز
نقشه مقصوده او بله او تهیه برویه دال بوداق صالحیور .
مکسیم بر خط مستقیم او زرنده بولندیغمز حالده همان
او فقط یه متوجهاً حرکت ایمکده بولخش اولورز . . .
دو قتور

با فرهی یانقو

(لاماریندن)

ماضی

مرتفع بر موقعه تو فله کیجه ایله کوندوزک صورت

(*) ماده و فنا اثبات او لنه بیلان حقایقه ایساند قدن
صکره معنویاته واصل اولمک استکدن عبارت یکی بر مذہب
فلسفه در .

اقسام وکدرانی تماشا اولنse نجم صاحث سیر و حرکتی
تسريع ایدرک آن بان زواله تقرب ایدیکی کوریلور .
کیت کیده آفاق تلوونات و تریناتیله روشناساز عيون اولمغه ،
او نجم بر توبارک المحقق نصی کورملکه باشلار . نصف دیکری
ظللت آباد عدمه روان اولور .

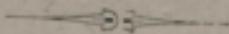
ایشته زراع بوساعته مائل زوال اولان بو خفیف
ضیانک سایه لطاقتده اسوده نشین اولورلر . ایشته بوساعته
سیاحلر مشی و حرکتدن فراغته بر چشنه ساره تقرب
ایدرک صفوت هوادن استفاده آرزو سنده بولنورلر .
ایشته روح برساعته هرشیئه بر انجذاب تام حاصل ایدر .
ایشته بو آن سعادت اقتران ده امید دینیلان نازنده دلارام
عرض اندام ایلر .

اختر انجلازیز حیاتن زدن ده کری به طوغزی خفیف
بر ضیا منشر اولورکه آن بآن مائل زوالدر . حیاتن زدن
ظهرنده براز پارلار پارلامن سرشک چشاغنفر بر سحاب
کثیف کبی بردکش الخاع اولور . بر طرف دنده حرکات
سریعه من ظلت موتی تقریب ایدر . نجم فروع افسان
حیاتک المحقق نصی مشاهده اولن بیاولورکه بوده یوقاریده
ایما ایدیلان شفق هنکامنہ مشاہدہ : پک چابوق

سوئر اميددن محبتدن دوستلقدن بشقه بزه برشی قالمز .
خلیل ادیب

برق

بوکون يالکز اسمیله علم ادبیاتك افحخار ایده کلدیکی
(لامارین) کجی بر بارقه ذکانک افکار عالیه‌سنجی تبع
و (ماضی) عنوانی سرلوحه‌سیله آثار حکمیه‌سندن بالترجمه
رساله‌منزی تزیین بیوردقفرندن بو بابده برادر من خلیل
ادیب بک افندی بی تبریک ایله برابر عرض تشکر ایدرز.

بو نه ظلمت تنهائی ؟

۱

بر شب تاریکده قالدم امان
موج اوریسور ظلت دهشت‌ظهور
اولدی کوزمدن دخی هرشی نهان
ظلمت مقبر بوکا نسبتله نور

۲

کوز کوزی کور من نه دیمک؟ برباقل
 قلب منور بیله غرق ظلام
 یوقی مصایع صداقت باقل
 عالی طوتسون اعات مدام

۳

نور حقیقت ایله معمول ایکن
 بولیله قرا کلقده بولنسی و نمی دل
 ظلت خذلانده قالمم ندن
 اولمش ایکن نور دلی مشتعل

۴

قاپلامه ای ظلت پرغامه
 عالم امیدی او کمدن چکل
 ناله نار افکن اندوه ایله
 محو ایدی بیرمک سنی مشکل بدکل

۵

شعدی شراراتی ده ظاهر اولور
 دود فغانم چقیور عرشهدک
 صانه شو حمالک که تمادی بولور
 محو ایدر آهم سنی ده ایمه شک

اونور نه ؟

٦

پارلا دی بر نور مسرت رسان
الدی ظلامی باقی کر انها زام
نور بهشتی اولور لمعه ران
بیک یش ای شعله دولت پیام

٧

ظن اولنور شق اولنوبده سما
عرش تجلی ایدیور عالمه
یا ابدیت اویور رونما
شانله تلالی ایدیور عالمه

٨

با قمده عاجز قالیور کوزلرم
نوره نمکن اولسه نصب نکاه
کلدمی ؟ ایا او کمه دلبرم
یا نه ایچون پارلامه ده پاشکاه

٩

قاپلا دی کندجکه جهانی ضیا
عهد الست اولدی باقل پرده خیر

بانک سعادتسر (قالوملی)،
اولمده حالا کوکله شوقریز

۱۰

بویله ش ساعاتی کورنجه جهان
حانه رو اکلدی زمان لقا
بالقیور انوار معالی فشان
بویله اولور پرتو نور خدا
شاهد صداقت ایش

۱۱

آی او نه؟ منبع ا انوارده
نوره بورونش باقیور برملک
بر الی گیسوی کرددارده
دیکری چلاق باقیکر دوشده

۱۲

بویله لطافله کورنجه آنی
دل او لیور شدت ایله منجدب
حیرتی جاب ایدیسور هریانی
اولسدیم وفت ایله منجدب

۱۳

ای ملک، ای نور دل کائشات
 کور شو پرست آور قدسیتی
 ناظر حیرانکه ایت التفات
 کوستر اکا نظره علویتی

۱۴

آل شو جهان دشمن آواره‌ی
 دست روان پرور قدسی ایله
 الله محروم بو بچاره‌ی
 آلمز ایسدک حشره‌دک ایلرکله

۱۵

کورمکی ایسترمی جهانیلری
 بر دل حساس که کورمش سنی
 ایلیه‌یم ترک روان و سری
 بویله اسارتله براقه بی
 آتشدل

{برق}

ساحه مطبوعاتی حقیقته آتشین منظومه‌لریله شراره پاش

قیلجه باشلایان آتشدلا نه لرینی بر قز نشر
ایمکه هر آن وزمان واسطه اولور.

— ۵۳ —

موسقی یه دار برقاچ سوز

— مابعد —

موسقیده عند القدما (راست) فصلی بر صحی پرده
عد او نخش متا خرین عندنده ایسه متولداتنک کثرتنه نظر آ
(دوکاه) فصلی بر صحی پرده اولدیغی بیان فلخشد.
سائز مقامات بونلرک متولداتی اولوب متولداتک دخی
هر بر رلر چون بر طاق شعبات بولندیغی جهته انه ا نوع مقامات
لا بعد ولا یخصی دینله جلک بر درجه ده کسب ترايد ایمکشدر.
ارباب تدقیق واهل تجربه طرفاندن مقاماتک اوقات
تا ثیری شویولده تزیر و بیان فلخشد.

وقت سحرده؛ آغازده راست، سازده رهاوی !

» خداده؛ » حسینی، »

» ظهرده؛ » نهادن، » راست !

» عصرده؛ » بوسه لک، » ینه بوسه لک !

» غروبده؛ » عشاق، » ینه عشاق !

نصف اللیلده؛ « راست، زیرافکند!
ثلث آخر اللیلده؛ « زیرافکند راست !

فصللری اجرا او لورسه فوق الحد مؤثر او له جنی کی
مقاماتک سامعینک شکل و نوعنه مخصوص او له رق آیروجه
تأثیرات معنویه‌لری بولنده‌ی ده ارباب تجربه طرفدن
تحت اتفاقه آنان بر مسئله در !

مثال :

اسمر اللون او لان کسانه عراق و اکاتایع او لان بر طاق نغمات
بغدادی رنگنده بولانلره اصفهان و آنک متبعی او لان نغمات
بیاض چهره‌ایلره کوچک و اکا منسوب بر طاق مقامات
اصفر اللون او لانلره راست و اکا تایع او لان نغمات
مؤثر او لدینی و نوع عربیه حسینی و تو باعنک و نوع
عجمیه عراق و تو باعنک و نوع ترکه عشاق و تو باعنک و قسم
افریخ و رومه بوسه‌لک و تو باعنک تأثیر ایمکده بولنده‌ی
ارباب تدقیقک جمله مجری استندندر .

نغماتک ما هیتی میدانه قویان غریب برشیده یوقاریده
ناینک — « هر بری بر مرضه نافعدر » ضدیتی هر بریسی
دافعدر » — نشیده‌سنده سبق ایستدیکی کی اکثر طبایعده

مرکوز اولان اندیشه غمفرسایی دافع و امراض باطنی
و بدینهی نافع بولنگیدر .

حتی : ایام قدیمه‌ده بیمارخانه‌لرک موظف و مخصوص
خواننده و سازنده‌لری اولوب خستگانک امراض واخطر .
بنه مطابق بر طاقم نعمات و ترغیت ایله مداوات ایلدکلری
وصکره‌لری بو صوره اهل هوا و هوسک تمرضی اشتراک
ایدرک بو یوزدن بر طاقم کسانک فساد اخلاق و سوء افکاره
دوچار اوبلرینی انتاج ایلدیکندن بواسو بالکلیه منوع قلغشدر .
امراضک وجودی نی دافع اولان مقامات بونلردن عبارتدر .
(راست) دافع فلنج اولوب (عراق) ایسه حرارت
مزاج و حفقان و سرسام علت‌لرینه نافع ایمش !

(اصفهان) ایراث فطانت و احداث زکاوت ایله وجودی
بارد ویا بس اولان کسانی حفظ ایدرایمش !
(زیرافکند) لقوه و فالج و وجع ظهر و مفاصل و قو .
لنج علت‌لرینی دافع ایمش !

(رهاوی) حفقان و صداع ولقوه و فلنج و امراض
بلغمه نک کلیسی دافع اولدقدن بشقه تصفیه ذهن واستقا .
مت فکره دخلی و سوسه و خوف و بیی ازاله‌یه مداری
وارایمش !

(زنکوله) امراض قلییه نافع و سرسام و عطش
و التهاب جکره مانع اولدقدن بشقه تفریح قلب و انتعاش
روحی جامع ایمش!

(حجاز) عسر بول و حاصله نفعی اولدینی کبی تحریک
شوق و شطاره دخل کلیسی وارایمش!

(بوسلک) قولنج و وجع درک و صداع بارد خسته.

لکلرینه نافع ورمدی دافع ایمش!

(عشاق) ریاح حاره ویا رسه نفعی و تقویمه مفید و جلب
نوم و راحته دخلى مزید ایمش!

(حسینی) قابک التهابی و کبد و حرارت و عطش کبی
امراضه و هر درلو حال رایله معده خسته لکلرینه نافع ایمش!

(نوا) وجع نسae دورک افکار فاسدینی دافع و فرح

قلب و سرور خاطری جالب ایمش!

(کیدر ویرن علیله تداویه احتیاج)

(کیدر قویان مزیت اصلاحی مرهمه)

سبحان من تحریر فصنعه العقول!

سبحان من بقدرته لجز الفحول!

ابن السعدا

صفوت

